

Պրոլետարներ բար երկրների, միացե՛ք
31204(47.925)

ՀԿՊ Կենտկոմի
պրոպագանդայի և
ագիտացիայի բաժին

ԱԳԻՏԱՏՈՐԻ ԲԼՈՒՆՈՍ

1

ՀՈՒՆՎԱՐ

1961

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆՅՈՒԹԵՐ ԶՐՈՒՅՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

62

Յոթնամյակի հաղթական երթը 2

Արշ. Թովմասյան—Ով չի աշխատում, նա չպետք է ուտի 15

ԳԻՏԱ-ԱԹԵԻՍՏԱԿԱՆ ԹԵՄԱՆԵՐ

Ա. Սվասյան—Առատպել Քրիստոսի մասին . . . 27

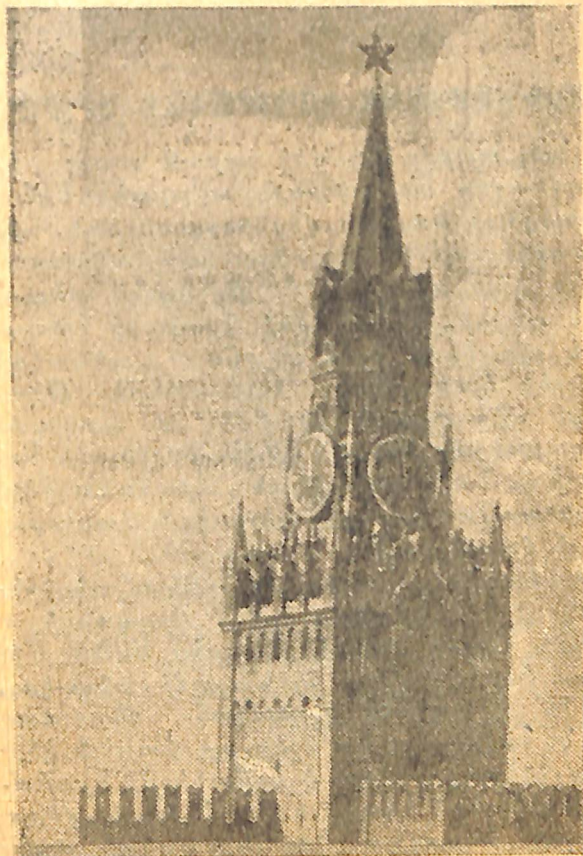
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԹԵՄԱՆԵՐ

Վ. Սապոդիկով— Սպառազինությունների մրցա-
վազքը և աշխատավոր մասնաները 38

ԳԻՏՈՂԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՆԿՑՈՒՆ

Հարկային թաւանը ԱՄՆ-ում 43

192

ՅՈԹՆԱՄՅԱԿԻ ՀԱՂԹԱԿԱՆ ԵՐԹԸ

Նոր տարվանից մեկ շաբաթ առաջ իր բեղմնավոր աշխատանքն ավարտեց ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի վեցերորդ սեսիան, որը քննարկեց ՍՍՌՄ ժողովրդական տնտեսության զարգացման 1961 թվականի պետական պլանի, ՍՍՌՄ 1961 թվականի պետական բյուջեի և 1959 թվականի պետական բյուջեի կատարման, Սովետական Միության միջազգային դրուժյան ու արտաքին քաղաքականության և ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության Հրամանագրերի հաստատման մասին պետական կարևորագույն հարցերը:

Սեսիան ցույց տվեց, որ յոթնամյակը ընթանում է հաղթական երթով: Օրակարգի առաջին հարցի մասին զեկուցեց ՍՍՌՄ Միությանըների Սովետի Նախագահի տեղակալ, ՍՍՌՄ Պետպլանի նախագահ, դեպուտատ Ֆ. Ն. Նովիկովը: Նա նշեց, որ փայլուն կերպով կենսագործվում է կոմունիզմի նյութատեխնիկական բազայի ստեղծման վերաբերյալ հարազատ Կոմունիստական պար-

տիայի հռչակապ ծրագիրը: Անցյալ տարի արդյունաբերության և տնտեսության մյուս ճյուղերի զարգացումը զգալիորեն գերազանցեց ժողովրդատնտեսական պլանը: Միայն անցած մեկ տարում մեր երկրի արդյունաբերական արտադրանքի ընդհանուր ծավալը մեծացավ մոտավորապես 10 տոկոսով: Արդյունաբերական արտադրանքի աճման սահմանված առաջադրանքները գերակատարել են միութենական բոլոր ռեսպուբլիկաները և համարյա բոլոր ժողտնտիսորհները: Անցած տարում ծանր արդյունաբերության արտադրանքի շատ տեսակների արտադրության գծով բացարձակ աճը իր ծավալով գերազանցեց նախորդ տարիների նմանաբարձր ցուցանիշները, սպառման առարկաների արտադրությունը 1960 թվականին ավելացավ 8 տոկոսով:

Անցյալ տարի վիթխարի հաջողություններ են ձեռք բերվել մեր երկրի կոլտնտեսություններում և սովխոզներում: 1960 թվականին ՍՍՌՄ-ում կոլտնտեսություններն ու սովխոզները ցանքատարածություններն ընդլայնեցին 7 միլիոն հեկտարով: Զեկուցողը փաստեր է բերում նաև այն մասին, թե ինչպես երկրում արտադրվել և գնվել է 1959 թվականից շատ հացահատիկ, շնայած

մի շարք շրջաններում եղած աննպաստ եղանակին:

Իբրև անցյալ տարվա աշխատանքի արդյունք սեսիայում նշվեց, որ երկրում կապիտալ շինարարության մեծ ծրագիր է կատարվել: 1960 թվականին, 1959 թվականի համեմատությամբ, պետական կապիտալ ներդրումների ծավալը մեծացել է 28 միլիարդ ռուբլով: Յոթնամյակի առաջին երկու տարում գործարկվել է ավելի քան 2 հազար նոր, խոշոր ձեռնարկություն:

Մեր մեծ երկրի աշխատավորների ձեռք բերած փայլուն հաղթանակներից մեկն էլ այն է, որ Սովետական Միությունը արդեն այժմ ԱՄՆ-ի առջևից է բնթանում արդյունաբերական ու գյուղատնտեսական արտադրանքի մի շարք կարևորագույն տեսակների արտադրության ծավալով, այդ թվում երկաթի հանքաքարի արդյունահանմամբ, փայտամթերմամբ, մագնիտրալային էլեկտրաբարձների ու ջերմաբարձների, բրդե գործվածքների, շաքարի, յուղի, կաթի և ուրիշ ապրանքների արտադրությամբ:

Սեսիայում գոհունակությամբ նշվեց, որ արդի կապիտալիստական աշխարհի գլխավոր միջնաբերդի՝ ԱՄՆ-ի հետ տնտեսական

մրցության մեջ Սովետական Միությունը վստահորեն նվաճում է հաղթանակը:

Մեր երկրում ավելի մեծ և ավելի հիասքանչ աշխատանք է կատարվելու 1961 թվականին, որի մասին այնքան հանգամանորեն խոսվեց սեսիայում: Ճիշտ է ասված, որ մենք ապրում ենք հիանալի ժամանակներ, երբ իրականանում են ամենահանդուգն, ամենահամարձակ երազանքները: Յոթնամյա պլանը, որի կատարման համար սգեշնչված աշխատում են սովետական մարդիկ, մեկն է այդպիսի մեծագործություններից: Օրինակ, նախատեսվում է միայն այս տարի երկրի արդյունաբերական արտադրության ընդհանուր ծավալը անցյալ տարվա համեմատությամբ մեծացնել 8,8 տոկոսով, այդ թվում արտադրության միջոցների արտադրությունը՝ 9,5 տոկոսով, իսկ սպառման առարկաների արտադրությունը՝ 6,9 տոկոսով:

Յոթնամյակի երրորդ տարում խոշոր աշխատանք է կատարվելու գյուղատնտեսության զարգացման բնագավառում: Այդ ուղղությամբ սեսիայում պետական կապիտալ ներդրումները սահմանվեցին 23 միլիարդ ռուբլու շափով՝ գործող գների մասշտաբով, անցյալ տարվանից 12,8 տոկոսով շատ:

Արդյունաբերության և գյուղատնտեսության զարգացման հետ միասին մեծ ուշադրություն է դարձվելու տրանսպորտի և կապի զարգացմանը, կապիտալ շինարարությանը: Սեսիան արևելյան շրջանների ժողովրդական տնտեսության զարգացմանը հատկացրեց ՍՍՌՄ-ի բոլոր կապիտալ ներդրումների աճման կեսից ավելին:

Աշխատավորների պահանջմունքները հագուստեղենի, կոշիկեղենի և պարենային ապրանքների նկատմամբ ավելի լավ բավարարելու նպատակով 1961 թվականին քուռն թափով զարգանալու է թեթև և սննդի արդյունաբերությունը:

Ն. Ս. Խրուշչովի առաջարկությամբ որոշված է գերպլանային կուտակումների հաշվին, ի լրումն յոթնամյակի կոնտրոլ թվերի առաջադրանքների, լրացուցիչ կարգով զգալի միջոցներ հատկացնել թեթև արդյունաբերության զարգացմանը: Այս տարի ամբողջ կարողությամբ կգործարկվի թեթև արդյունաբերության 29 նոր ձեռնարկություն և կսկսվի ևս 32 ձեռնարկությունների կառուցումը: Նախատեսվում է 1961 թվականին բոլոր տեսակների գործվածքների արտադրությունը հասցնել 8 միլիարդ 148 միլիոն գծամետրի, տրիկոտաժեղենին՝

577 միլիոն կտորի և կաշվե-կոշիկեղենին՝ ավելի քան 440 միլիոն զույգի: Այս տարի անցյալ տարվա համեմատությամբ պարենային ապրանքների թողարկումը ընդհանուր առմամբ աճելու է 7,7 տոկոսով: Բանվորների, ծառայողների և կոլտնտեսականների ղեկավարողները մեկ աշխատողի հաշվով կաճեն 5 տոկոսով: Կբարեկամվի բնակչության սպասարկումը առևտրի գծով:

Ինչպես միշտ, այնպես էլ այս տարի աշխատավորներին գեղեցիկ ու հարմարավետ բնակարաններով բավարարելու ուղղությամբ աչքի ընկնող աշխատանք է կատարվելու մեր երկրում: Նախատեսված է 1961 թվականին պետական կապիտալ ներդրումների և բանվորների ու ծառայողների անձնական խնայողությունների հաշվին կառուցել ավելի քան 96 միլիոն քառակուսի մետր ընդհանուր տարածությամբ բնակելի շենքեր: Այդ նշանակում է, որ միայն մեկ տարում 9—10 միլիոն մարդ կստանա նոր, լավարկարգ բնակելի տարածություն: Կկառուցվեն ավելի քան 1.100 նոր հիվանդանոց ու պոլիկլինիկա, ավելի քան հազար գեղատուն:

Դեպուտատները սեպիալում մեծ գոհունակությամբ բնարկեցին ՍՍՌՄ 1961 թվա-

կանի պետական բյուջեի և 1959 թվականի պետական բյուջեի կատարման մասին հարցը, որի վերաբերյալ գեկուցեց ՍՍՌՄ ֆինանսների մինիստր, դեպուտատ Վ. Յ. Գարբուզովը: Նշվեց, որ մեր պետությունն ունի այնպիսի ֆինանսներ և այնպիսի բյուջե, որոնց ամրությանն ու կայունությանը կարող է նախանձել ուզած կապիտալիստական պետությունը, որովհետև մեծ մասամբ նրանց պետական բյուջեները որպես կանոն գեֆիցիտային են: ՍՍՌՄ 1961 թվականի պետական բյուջեն, որը կազմված է գնեքի նոր մասշտաբի և ուրբու նոր կուրսի հիման վրա, հանդիսանում է սովետական ֆինանսական սիստեմի ամրության ևս մեկ վկայությունը: ՍՍՌՄ 1961 թվականի պետական բյուջեն եկամուտների գծով անփախ հաստատել է 78 միլիարդ 993 միլիոն 741 հազար ռուբլի գումարով, ծախսերի գծով՝ 77 միլիարդ 589 միլիոն 829 հազար ռուբլի: Հետևաբար ծախսերի նկատմամբ եկամուտների գերազանցումը կկազմի 1 միլիարդ 403 միլիոն 912 հազար ռուբլի:

Ծանր արդյունաբերության, շինարարական ինդուստրիայի, թեթև և սննդի արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի, բնակարանային-կոմունալ

տնտեսության և ժողովրդական տնտեսության մյուս ճյուղերի հետագա զարգացման համար հատկացված է 33 միլիարդ 907 միլիոն 835 հազար ռուբլի:

Այս տարի մեր երկրի դպրոցների, տեխնիկումների, բարձրագույն և մյուս ուսումնական հաստատությունների, գիտահետազոտական հիմնարկների, գրադարանների, աղումների, թատրոնների, մամուլի, ռադիոհաղորդման և լուսավորության ու կուլտուրայի մյուս միջոցառումների, հիվանդանոցների, մանկամստոցների, սանատորիաների և առողջապահության ու ֆիզկուլտուրայի մյուս հիմնարկների, կենսաթոշակների ու նպաստների համար սեսիայի կողմից ընդունված օրենքով կծախսվի 27 միլիարդ 152 միլիոն 242 ռուբլի:

Երկրի պաշտպանության համար հատկացված է 9 միլիարդ 255 միլիոն 450 հազար ռուբլի: Այդ ցույց է տալիս, որ մեր երկրում տարեցտարի նվազում են զինված ուժերի պահպանության ծախսերը, որովհետև Սովետական Միությունը ձգտում է խաղաղության, խաղաղ գոյակցության և ոչ թե պատերազմի: Օրինակ, մեր երկրում 1955 թվականի բյուջեում պաշտպանության ծախսերի տեսակարար կշիռը եղել է 19,9

տոկոս, 1960 թվականին՝ 12,9 տոկոս, իսկ 1961 թվականին այն կլինի ընդամենը 11,9 տոկոս:

Միութենական ռեսպուբլիկաների 1961 թվականի պետական բյուջեները եկամուտների և ծախսերի գծով սահմանված է 42 միլիարդ 861 միլիոն 341 հազար ռուբլի:

Հայկական Սովետական Սոցիալիստական ռեսպուբլիկայի պետական բյուջեն եկամուտների ու ծախսերի գծով սահմանված է 366 միլիոն 959 հազար ռուբլի:

ՍՍՌՄ-ում այս տարվա եկամուտների 91,2 տոկոսը բյուջե կմտնի պետական ու կոոպերատիվ ձեռնարկություններից և կազմակերպություններից: Բնակչությունից բյուջե մտնող գումարների տեսակարար կշիռը կկազմի սոսկ 8,8 տոկոս, իսկ նրանցից գանձվող հարկերի մուտքերը՝ ընդամենը 7 տոկոս: Հայտնի է, որ կապիտալիստական պետություններում բնակչությունից գանձվող հարկերը կազմում են բյուջեի եկամուտների գերակշռող մասը: Օրինակ, ԱՄՆ-ում, Անգլիայում, Ֆրանսիայում, ԳՖՌ-ում հարկային մուտքերը (առանց կորպորացիաներից գանձվող եկամտահարկերի) ներկայումս հավասար են նրանց բյուջեների բոլոր եկամուտների 70 և ավելի տոկոս:

սին: Կապիտալիստական երկրներում, հատկապես ԱՄՆ-ում ժողովրդական միջոցների մեծ մասը՝ 60—70 տոկոսը, ծախսվում է ռազմական նպատակների համար:

Քննարկելով Սովետական Միության միջազգային դրուժյան և արտաքին քաղաքականության մասին հարցը, տեսիան նշեց, որ Սովետական Միությունը և ամբողջ սոցիալիստական լագերը, ինչպես նաև ժողովուրդների ազգային-ազատագրական շարժումը և խաղաղության ուժերը բուն խմբերիալիստական երկրներում խափանում են խաղաղության թշնամիների դավերը, որ մեր երկիրը վստահորեն ընթանում է Լենինի մեծ պարտիայի ու նրա Կենտրոնական Կոմիտեի ղեկավարությամբ, կոմունիզմի հաղթանակի, ժողովուրդների խաղաղության անխոնջ մարտիկ ընկ. Ն. Ս. Խրուշչովի ղեկավարությամբ, որի անսպառ եռանդը ոգեշնչում է յուրաքանչյուր սովետական մարդու:

Սեսիայում ջերմ հավանության արժանացան զեկուցող, ՍՍՌՄ արտաքին գործերի մինիստր Ա. Ա. Գրոմիկոյի այն խոսքերը, որ մեր ժամանակներում դիվանագիտության լենինյան ոճի կիրառման հիանալի օրինակ են ընկեր Ն. Ս. Խրուշչովի ելույթները

ՄԱԿ-ի Գլխավոր Ասամբլեայի 15-րդ սե-
սիայում: «ՄԱԿ-ի ամբիոնից,— ասա-
ցնա,— հնչեց ճշմարտության և ամենավսեմ
ու ամենաազնիվ հումանիզմի ձայնը: Սո-
վետական կառավարության ղեկավարի բո-
լոր ելույթները, որ պաշտպանեցին սոցիա-
լիստական մյուս երկրների առաջատար
պետական գործիչները, որոնք գլխավորում
էին այդ երկրների պատվիրակություններին,
բովանդակում էին այնպիսի առաջարկու-
թյուններ, որոնք խորապես հուզում են բո-
լոր երկրների ժողովուրդներին»: Այնուհետև
ղեկուցողը համառոտակի պատմում է, թե
ինչպես Գլխավոր Ասամբլեայի սեսիայում
տեղի ունեցավ երկու լագերների, երկու
աշխարհների գոտեմարտ՝ իրենց քաղաքա-
կան ու քարոշական դիրքերի պաշտպանու-
թյան համար մղվող պայքարում: Լագերնե-
րից մեկը՝ սոցիալիստական երկրների լա-
գերը, կոչ է արել, որ ՄԱԿ-ի դրոշի վրա
գրվեն խաղաղություն և բոլոր պետություն-
ների լիակատար զինաթափում՝ ռազմա-
կան տենդագին պատրաստությունների փո-
խարեն, ազատություն՝ գաղութային կա-
պանքների փոխարեն, դպրոցներ ու հիվան-
դանոցներ՝ ատոմային և ջրածնային ռում-
բերի փոխարեն: Մյուս լագերը փորձել է

զինաթափումը նենգափոխել սպառազինու-
թյան վերահսկողությամբ, որը գործնակա-
նում նշանակում է շարունակել սպառազի-
նությունների մրցավազքը, էլ ավելի մեծ
զարկ տալ պետությունների մրցությանը
զենքի ամենահեղ տեսակների՝ միջուկա-
յին ռումբերի, հրթիռների արտադրության
ասպարեզում:

Սեսիայում դեպուտատները ջերմորեն ող-
ջունեցին նախկին գաղութների տեղում նոր
ինքնուրույն պետությունների երևան գալը
Աֆրիկայում: Հավատարիմ մնալով բոլոր
ժողովուրդների ազգային իրավունքների
հարգման լենինյան քաղաքականությանը,
Սովետական կառավարությունը անվերա-
պահորեն ճանաչեց նրանց սովերենությունը
և պատրաստակամություն հայտնեց նրանց
հետ հարաբերություններ զարգացնել լիա-
կատար իրավահավասարության հիմունք-
ներով:

Ձեկուցողը, ելույթ ունեցող դեպուտատ-
ները միաժամանակ դատապարտեցին Կոն-
գոյում ՄԱԿ-ի ապարատի անվայել դերը՝
Գլխավոր քարտուղարի ղեկավարությամբ,
Ալժիրի ժողովրդի դեմ մղվող գաղութատի-
րական պատերազմը, ԱՄՆ-ի ղեկավարու-
թյամբ ՍԵԱՏՕ-ի բլոկի կողմից Լատսի ժո-

ղողրդի դեմ կատարվող ռազմական ինտեր-վենցիան, ռեուլյուցիոն Կուբային խեղդելու ամերիկյան իմպերիալիստների փորձերը:

Ձինաթափման պրոբլեմների վերաբերյալ սեսիայում նշվել է, որ ՍՄԿՊ Կենտկոմը և ՍՍՌՄ կառավարությունը թե ժամանակ, թե ուժեր չեն խնայում նրա լուծմանը նըպաստելու և հորիզոնից պատերազմի տմպերն ընդմիջտ վանելու համար և որ այժմ Սովետական Միության միջազգային դիրքերը, միջազգային հեղինակությունը ամուրեն, ինչպես երբեք: Դա ուղղակի արդյունքն է այն անսխալնթաց հաջողությունների, որ սովետական ժողովուրդը ձեռք է բերել մեր Հայրենիքի կյանքի տառացիորեն բոլոր ոլորտներում: Սովետական կառավարությունը ալսուհետև նույնպես, առանց ջանքեր խճայելու, նույնքան հետևողականորեն կաշտապանի խաղաղության գործը, որը այնպես թանկ է կոմունիստական հասարակարգի լուսավոր շենքի կառուցմամբ զբաղված մեր երկրի ժողովրդի համար:

Վերջում սեսիան հաստատել է ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի հինգերորդ և վեցերորդ սեսիաների միջև ընկած ժամանակամիջոցում Գերագույն Սովետի Նախագահության կողմից տրված հրամանագրերը:

ՈՎ, ԶԻ ԱՇԽԱՏՈՒՄ, ՆԱ ԶՊԵՏՔԷ ՈՒՏԻ

Դոցենտ Արշ. Թովմասյան

Կոմունիստական պարտիայի և նրա լենինյան Կենտրոնական Կոմիտեի իմաստուն ղեկավարությամբ սովետական ժողովուրդը պատմականորեն անհավատալի կարճ ժամանակամիջոցում համաշխարհային մասշտաբի հսկայական հաջողություններ ձեռք բերեց: Նա ստեղծեց իր հզոր սոցիալիստական պետությունը, կառուցեց սոցիալիստական հասարակարգ: Նրա հերոսական ջանքերով երկիրը դարձավ ժանր արդյունաբերության և բարձր զարգացած սոցիալիստական գյուղատնտեսության երկիր: Նրա հանճարով նվաճվում է տիեզերքը: Գնալով ավելի ու ավելի է բազմապատկվում մեր Հայրենիքի հարստությունը, շեշտակի արագությամբ մեծանում են բանվորների, գյուղացիների և ինտելեկտիկների անձնական աշխատանքով ձեռք բերվող եկամուտները, անընդհատ բարելավվում է նրանց նյութական բարեկեցությունը:

Այն բոլորը ոգեշնչում է սովետական մարդկանց և նրանց մղում աշխատանքային նորանոր սխրագործությունների: Սովետական մարդիկ քաջ գիտեն, որ մեր պետության հզորության ու ժողովրդական մասսաների բարեկեցության հիմնական աղբյուրն աշխատանքն է: ՍՍՌՄ-ում աշխատանքը պատվի գործ է, փառքի, հերոսության ու արիության գործ: «Աշխատանքը ՍՍՌՄ-ում աշխատանքի ընդունակ յուրաքանչյուր քաղաքացու պարտականությունը և պատվի գործն է՝ համաձայն «ով շի աշխատում, նա շի ուտում» սկզբունքի», ասված է ՍՍՌՄ և ռիտիկենական ու ավտոնոմ ռեսպուբլիկաների կոնստիտուցիաներում: ՍՍՌՄ-ում իրականացված է սոցիալիզմի սկզբունքը՝ «յուրաքանչյուրից ըստ նրա ընդունակության, յուրաքանչյուրին՝ ըստ նրա աշխատանքի»: Այդ է պատճառը, որ նրանք անօրինակ ոգևորությամբ ու խանդավառությամբ աշխատել ու աշխատում են գործարաններում, ֆաբրիկաներում, հանքահորերում, նորակառույցներում, կոլտնտեսություններում, սովխոզներում:

Բայց մեզ մոտ դեռևս կան առանձին մարդիկ, որոնք արատավորում են սովետական քաղաքացու բարձր անունը, անազնիվ վերա-

բերմունք են ցուցաբերում իրենց հասարակական պարտքի նկատմամբ, չեն աշխատում և ապրում են անաշխատ եկամուտով: Նրանք ոտնահարում են սոցիալիստական համակեցության կանոնները և իրենց այդ վարքագծով արժանանում մեր հասարակության արգահատանքին ու ատելությանը: Դրանք մարդիկ են, որոնք գերադասում են շմասնակցել հանրային հարստության ստեղծման գործին, հեռու փախչել ժողովրդի ստեղծագործական աշխատանքից: Ժողովուրդը իրավամբ նրանց անվանել ու անվանում է պարագիտներ, ձրիակներ:

Սովետական պետության և կոմունիստական պարտիայի հանձարեղ առաջնորդ Վ. Ի. Լենինը ձրիակներին ու պորտաբույծներին համարում էր սոցիալիզմի վտանգավոր թշնամիներ: Նա մատնանշում էր, որ այդ տարրերի դեմ պետք է պայքարել, ոչ միայն դաստիարակության և հասարակական ներգործության միջոցներով, այլև պետական հարկադրանքի միջոցներով:

ՍՍՌՄ քաղաքացիները ապահովված են աշխատանքով: Նրանք ունեն աշխատանքի իրավունք և դա նրանց կոնստիտուցիոն իրավունքն է: Նրանց աշխատանքը վարձատրվում է կատարված աշխատանքի քանա-

19-6/54
75/9-6

կի ու որակի համապատասխան: Աշխատանքի իրավունքն ապահովվում է ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական կազմակերպմամբ, սոցիալիստական հասարակության արտադրողական ուժերի անշեղ աճմամբ, տնտեսական ճգնաժամների հնարավորության վերացմամբ և գործազրկության լիկվիդացմամբ: Զրիակներներն ու պորտաբույծները այն աշխատունակ առանձին տարրերն են, որոնք գիտակցաբար շօգտվելով իրենց կոնստիտուցիոն հիմնական իրավունքից՝ աշխատանքի իրավունքից, ոտնահարում են «ով չի աշխատում, նա չի ուտում» ազնիվ սկզբունքը և ապրում են պետության, հասարակության կամ իրենց մերձավորների հաշվին:

Սոցիալիզմը և աշխատանքը միմյանցից անբաժանելի հասկացողություններ են: Ամեն կարգի դատողություն կամ վարքագիծ այն մասին, որ մեզ մոտ հաղթել է սոցիալիզմը և մենք գտնվում ենք դեպի կոմունիզմ տանող ճանապարհին, որ մեզ մոտ գիտության ու տեխնիկայի զարգացման շնորհիվ, սովետական ժողովրդի հերոսական աշխատանքի շնորհիվ ապրուստի միջոցները աճում են հեքիաթային արագությամբ, ուստի և կարելի է դադարել աշխա-

տելուց, ու թութերը փռելով անհոգ կերպով ապրել, ոչ մի ընդհանուր բան չունեն մարքսիզմ-լենինիզմի հետ: Ընդհակառակը, սոցիալիզմը և կոմունիզմը հիմնված են աշխատանքի վրա: Սոցիալիստական (կոմունիստական) հասարակության քաղաքացին նախ և առաջ պետք է ազնիվ, անձնվեր ու ձեռներեց աշխատող լինի:

Հանրային աշխատանքից խուսափող ձրիակեր տարրերը մեր երկրում իրենց ապրուստի միջոցները, այն էլ հաճախ խիստ առատ միջոցները, «հայթայթում» կամ «ձեռք են բերում» ամենատարբեր միջոցներով ու եղանակներով: Փորձենք մատնանշել այդ միջոցներից ու եղանակներից հիմնականները: Ամենից առաջ նրանցից շատերը կատարում են գույքային բնույթի զանազան հանցագործություններ: Այդ հանցագործությունների վերջնական նպատակը պետական կամ հանրային գույքի կամ թե քաղաքացիների անձնական գույքի հափշտակումն է: Մեր ռեսպուբլիկայի դատական պրակտիկային հարյուրավոր դեպքեր են հայտնի, երբ ապեկուլյացիայով, վաճառվող ապրանքների գները խախտելով, պաշտոնական դիրքը չարաշահելով, կաշառակերությամբ, պետական և հանրային գույքի

գողութեամբ կամ յուրացմամբ, քաղաքացիների գույքի կողոպտումով, ավազակային կամ բանդիտական հարձակումներով, շեռլաւորված զբաղմունքներով զբաղվելով, գողացված կամ ապօրինաբար ձեռք բերված ապրանքների առուծախով, կրոնի ու պաշտամունքի քողի տակ հանցավոր կերպով գործելով, հեքիմութեամբ զբաղվելով և նրման ալլ եղանակներով ու ձևերով հանցավոր տարրերը ձրիակերութեան համար նյութական հիմք են ստեղծել:

Ահա Մ. Բ-յանը: Սա Երևանի բնակիչ է, ֆիզիկապես միանգամայն առողջ և աշխատունակ: Ունի սեփական բնակարան՝ ընդարձակ պարտեզով: Ընտանիքը բաղկացած է իրենից բացի 5 շնչից, որոնցից 3-ը նույնպես աշխատունակ մարդիկ են: Այսպիսով Մ. Բ-յանի ընտանիքում կան 4 աշխատունակ մարդիկ: Սակայն եկեք տեսնեք, որ նրանցից և ոչ մեկը չէր աշխատում: Ամբողջ ընտանիքը ապրում էր Մ. Բ-յանի կողմից սիստեմատիկ կերպով և խոշոր չափերով կատարվող սպեկուլյացիայից ձեռք բերված «վաստակով»: Այդ ընտանիքում կուտակվել էր զգալի հարստութուն: Բայց ինչ ստացվեց. ստացվեց այն, որ Մ. Բ-յանը որպես սպեկուլյանտ և ձրիակեր ի վերջո դատա-

պարտվեց երկարամյա քանտարկոթեան: Սովետական դատարանը իր խիստ, բայց արդարացի դատավճիռը կայացրեց Մ. Բ-յանի նկատմամբ:

Վերցնենք էջմիածնի շրջանի Մեյմանդար գյուղում Մուլա անունը վաստակած Ս. Տ-յանին: Նրա ընտանիքի 11 անդամներից 7-ը լիովին աշխատունակ են: Պետութունը Մ. Տ-յանի ընտանիքին ապահովել է բնակարանով, հողամասով ու աշխատանքով: Բայց այդ ընտանիքը բոլորովին չէր աշխատում: Մ. Տ-յանը իրեն հայտարարել էր «սուրբ բժիշկ» և խաբեբայութեամբ հրակայական գովազդներ էր կորզում դյուրահավատ հիվանդներից կամ նրանց հարազատներից: Սովետական դատարանը դատապարտեց նաև Ս. Տ-յանին և կոնֆիսկացրեց հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված գումարները:

Երբ թերթում ես նախկին պատասխանատու վաճառող Ն. Կ-յանի նկատմամբ հարուցված ու ավարտված քրեական գործը, մնում ես զարմացած: Նրա ընտանիքի 5 անդամներից 4-ը աշխատում են: Ընտանիքն ունի 4 սենյակից բաղկացած բնակարան՝ իր բոլոր հարմարութուններով: Ընտանիքում մուտք գործած օրինական եկամուտները

միանգամայն բավարար էին այդ ընտանիքում իսկական կուլտուրական կյանք կազմակերպելու համար: Բայց նա դիմում է շարաշահումների, սիստեմատիկաբար գրների խախտում է կատարում: Շուտով նրան դատապարտում են բանտարկության: Ձրիակերության հակումներ ունեցող այդ անազնիվ մարդը դարձավ իր շրջապատի արգահատանքի ու ծաղրի առարկան: Նրա ընտանիքը ծանր հարված ստացավ, թեև փոքր կամք և ազնվություն ունենալու դեպքում նա այդ վիճակի մեջ չէր ընկնի, չէր դատապարտվի և կշարունակեր երջանիկ կերպով ապրել իր կնոջ, երեխաների ու մյուս հարազատների հետ:

Ձայրացուցիչ է Արտաշատի բնակիչ Ա. Վ.-յանի վարքագիծը: Այնելով կուլտուրասական, նա իր և իր ընտանիքի անդամների վաստակած աշխօրերի դիմաց, 1959 թվականին, զանազան մեծաքանակ սննդամթերքներից բացի, կուլտուրեսությունից ստանում է մոտ 45.000 ռուբլի դրամ: Այդ գումարի մի մասով նա գնում է սեփական ավտոմեքենա: Բայց եկեք ու տեսեք, որ Ա. Վ.-յանը այդ ավտոմեքենան ներկայումս օգտագործում է մասնավոր փոխադրումներ կատարելով և այդ մասին մեր միլիցիայի

օրգաններն իրենց տրամադրության տակ արդեն մի քանի արժանահավատ ապացույցներ ունեն: Ա. Վ.-յանը իր այդ վարքագծով ազգել է իր կուլտուրեսական հարազատների վրա և սրանք այլևս նույն եռանդով չեն աշխատում կուլտուրեսությունում, այսինքն վարժվում են ձրիակերության: Որն է Ա. Վ.-յանի և նրա նմանների ապագան, եթե նրանք շարունակեն իրենց հանցավոր գործունեությունը: Վաղ թե ուշ, բայց անխուսափելիորեն նրանք նստելու են մեղադրական աթոռին և որպես հանցավոր ճանապարհով ձրիակերության համար միջոցներ կուտակողների դատվելու ու դատապարտվելու են:

Ձրիակերության դրսևորման ձևերից մեկն էլ այն է, որ որոշ մարդիկ խուսափելով հանրօգուտ աշխատանք կատարելուց, ապրում են իրենց մերձավոր կամ հեռավոր հարազատների արդար քրտինքով վաստակած միջոցների հաշվին: Կան առանձին երիտասարդներ, որոնք թեև լիովին առողջ են ու աշխատունակ, բայց խուսափում են կուլտուրեսություններում, սովխոզներում, գործարաններում, ֆաբրիկաներում, նորակառույցներում, հանքերում կամ արհեստանոցներում աշխատելուց: Նրանք խուսափում

են թե ֆիզիկական և թե մտավոր աշխատանքից: Կան միջնակարգ, նույնիսկ բարձրագույն մասնագիտական կրթութիւն ստացած շատ երիտասարդներ, որոնք, հրաժարվելով անգամ իրենց մասնագիտութեամբ շրջաններ աշխատանքի մեկնելուց, գերադասում են աննպատակ կերպով թափառել Երևանի, Ըննիւնականի, Կիրովականի և ռեսպուբլիկայի մյուս քաղաքների փողոցներում ու անհոգ կերպով ապրել իրենց հարազատների հաշվին: Դրանք մարդիկ են, որոնց ծնողները մանուկ հասակում գուրգուրելով ու սիրելով աշխատանքի չեն վարժեցրել նրանց և, ինչպես ասում են, նստեցրել են իրենց վզին: Մեծանալով այժմ նրանք դարձել են անբաններ ու դատարկապորտներ և չեն ուզում աշխատել:

Կան որոշ մարդիկ էլ, որոնք, հովանավորվելով զանազան բարի քեռիների կողմից, ձրիակերութեան համար աղբյուրներ ստեղծելու և ձրիակերներ դառնալու բոլորովին յուրահատուկ ուղի են թռնել: Ծիշտ է, այդ մարդկանց թիվը քիչ է, բայց նրանք կան: Դրանք մարդիկ են, որոնք ձեռականորեն աշխատում են սովետական պետական կամ հասարակական այս կամ այն ձեռնարկութեան կամ հիմնարկութեան մեջ: Նրանք

հրամանով ձեռակերպված են որպես «աշխատողներ»: Պաշտոնյա քեռիները նրանց ապահովել են հնարավոր վտանգներից ու ձախորդութիւններից: Բայց իրականում նրանք կամ չեն աշխատում կամ իրենց «հրամանները» շահագիտական նպատակներով շարաշահում են: Եղել են դեպքեր, երբ որպես ավտովարորդ, պահակ, անձնական քարտուղար, հաշվետար, գանձապահ, ցրիչ և այլն «ձեռակերպված» «հրամանագրված» անձինք իրականում ոչ ավտոմեքենա են տեսնում, ոչ պահակակետ, ոչ անձնական քարտուղարի աթոռ, ոչ ցրիչի պայուսակ և ոչ էլ գանձարկղ: Բայց դրանց փոխարեն ունենալով աշխատողի վկայական («հրաման») բացահայտ կերպով զբաղվում են ապօրինի կամ հանցավոր գործունեութեամբ՝ սպեկուլյացիայով, մասնավոր ավտոմեքենաներով փոխադրումներ կատարելով, խարդախութեամբ և այլն: Նրանք ձրիակերութեան համար նախապայմաններ են ստեղծում ու միջոցներ են կուտակում: Դրանք մարդիկ են, որոնց աշխատանքի մատին եղած հրամանները քող են իրենց իսկական դեմքը՝ ձրիակերների ու պորտաբույծի դեմքը, ծածկելու համար: Մեր խընդիրն է հետևողական պայքար ծավալել նաև

նման անձանց ու նրանց հովանավորող
քեռիների գործունեության դեմ:

Մենք ապրում ենք մի ժամանակաշրջան,
երբ մեր երկիրը յոթ մղոնանոց քայլերով ա-
ռաջ է գնում կոմունիզմի շինարարության
լուսավոր ճանապարհով: Սովետական հերոս
ժողովուրդը ամենուրեք անձնուրաց աշխա-
տանքի աննախընթաց օրինակներ է ցույց
տալիս: Այդ աշխատանքի շնորհիվ բազմա-
պատկվում է մեր հանրային հարստությունը,
քարձրանում է մեր կուլտուրան, էլ ավելի
է ազնվանում մեր հոգին: Հեռու չէ այն օրը,
երբ մենք մեր դրոշի վրա պետք է գրենք
կոմունիզմի սկզբունքը՝ «յուրաքանչյուրից՝
ըստ նրա ընդունակության, յուրաքանչյու-
րին ըստ նրա պահանջի»: Նման իրադրու-
թյան պայմաններում ձրիակերությունը,
հանրորեն օգտակար աշխատանքից խուսա-
փելը, հասարակության, պետության կամ
առանձին անհատների հաշվին ապրելը
ոչ միայն հակաբարոյական, այլև հակահա-
սարակական երևույթներ են: Մենք ընդու-
նակ ենք և կարող ենք կարճ ժամանակամի-
ջոցում լիկվիդացնել այդ երևույթները, առ-
միշտ ջնջել մեր հասարակության առողջ
օրգանիզմի վրա երևացող բծերը: Մենք այդ
կանենք: Մենք պարտավոր ենք այդ անել:

ԱՌԱՍՊԵԼ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՄԱՍԻՆ Ա. ՍՎԱՍՅԱՆ

Մոտ երկու հազար տարի է, որ մարդ-
կության միտքը զբաղեցված է մի առաս-
պելական էակով, որին կոչում են Հիսուս
Քրիստոս և համարում են քրիստոնեական
եկեղեցու հիմնադիր:

Այս հարցը պատմագիտության կողմից
երկար ժամանակ ուսումնասիրվել է, և վերջ-
նական եզրակացությունը եղել է այն, որ
1961 տարի առաջ, Հռոմի տիրակալության
Պաղեստինի մարզում, Հիսուս Քրիստոս
անունով ոչ միայն կույսից ու հրաշքով, այլ
և ընդհանուր կարգով ծնված մարդ գոյու-
թյուն չի ունեցել, որ Հիսուս Քրիստոսը մեկն
է այն երևակայաստեղծ աստվածներից,
որոնց թիվը ըստ գիտական ուսումնասիրու-
թյունների տվյալների հասնում է շուրջ 37
հազարի:

Այժմ համառոտակիորեն բերենք գիտա-
կան այն փաստերը, որոնք ժխտում են
Քրիստոսի պատմականությունը:

Մարդկային հասարակության մեջ հեռավոր ժամանակներից ի վեր կա մի մնայուն կարգ՝ խնամքով պահպանել պատմական դեմքերի հուշարձանները: Աշխարհի թանգարանները լեփ-լեցուն են հուշարձաններով, իսկ քրիստոսի և ոչ մի հուշարձան չկա:

— Ի՞նչպես, — կրողոքեն եկեղեցականները, — մտեք քրիստոնեական եկեղեցիները և դուք կտեսնեք այնտեղ բազմաթիվ «սուրբ մասունքներ»: Դուք կտեսնեք Քրիստոսի արտասուքը, արյունը, մորուքի մազը, շրջթաները և այն խաչի կտորները, որի վրա խաչել են նրան:

«Սուրբ մասունքները» շատ վաղուց են քննության առնվել և պարզվել է, որ նրանք շինծու են: Օրինակ, եկեղեցիներում ցուցադրվող Քրիստոսի խաչի կտորները այնքան շատ են, որ ըստ Բեռլինի համալսարանի պրոֆեսոր Արթուր Դրեսի տվյալների դրանց փոխադրման համար կպահանջվեն մի քանի երկաթուղային վագոններ: Շղթաներն ու պարանները այնքան շատ են, որ նրանցով կարելի է շղթայել Երուսաղեմ քաղաքը: Քրիստոսի մորուքին վերագրվող մազերը, բացի անչափ շատ լինելուց, նաև բազմագույն են, որովհետև յուրաքանչյուր ազգության եկեղեցի մազերի ընտրությունը

կատարել է ըստ իր ազգի մազերի գույնի, և որ վանքերում ու եկեղեցիներում պահվում է մի քանի դույլ արյուն ու արտասուք, այնքան արտասուք, որ եթե Հռոմի պապն ու մյուս եկեղեցականները հավաքվելով մի ամբողջ տարի լաց լինեն քրիստոնեության խախտված հեղինակության վրա, դարձյալ այդքան արտասուք չեն թափի:

Պատմության մատենադարանները լիքն են ձեռագրերով, որոնք հին դարերի խոշոր դեմքերի գրչին են պատկանում և նրանց գոյության իրեղեն ապացույցն են: Սակայն կա՝ արդյոք, թեկուզ երկտող ձեռագիր, որ գրված լինեք Քրիստոսի ձեռքով: Ոչ: Կան միամիտ մարդիկ, որոնք պնդում են, թե 1961 տարի առաջ գրի մասին խոսք լինել չէր կարող: Այդ ընկերները սխալվում են, որովհետև մատենադարաններում կան ձեռագրեր թե Քրիստոսի ժամանակակից և թե ավելի առաջ ապրած դեմքերի: Կան նաև ավելի միամիտները, որոնք պնդում են, թե Քրիստոսը անգրագետ է եղել: Բայց չէ՝ որ ավետարաններում գրված է, որ Հիսուսը 12 տարեկան հասակում Երուսաղեմի վանքի պատերին գրել է հրե տառերով: Չուղեցինք հրե տառերը, թող գրեք մագաղաթի վրա: Քրիստոնեական աստվածաբանության մեջ

խոսւիւմ է նաև այն մասին, որ Քրիստոսը նամակագրութիւն է ունեցել թագավորներին հետ, օրինակ, հայտնի է հայոց Արգար թագավորի նամակը, որով նա խնդրում է Հիսուսին գալ Հայաստան, բուժել իրեն «բոր» հիվանդութիւնից և տարածել քրիստոնեութիւնը Հայաստանում: Ինչ անհեթեթութիւն... Ինչպես երևում է, նամակի հեղինակները չեն իմացել, որ Հայաստանը Արգար անունով թագավոր չի ունեցել:

Ինչպես հայտնի է, Քրիստոսին վերագրված դարում բազմաթիվ պատմագետներ են եղել: Օրինակ՝ հույն նշանավոր պատմաբան Պլուտարքոսը, հրեա նշանավոր պատմագետ Հովսեփ Ֆլավիոսը, հռոմեացի նշանավոր պատմաբան Տագիտոսը և ուրիշները: Նրանց երկերում արտացոլում են գտել մինչև իսկ երկրորդական դեմքերը, բայց Քրիստոսի մասին ոչինչ չկա: Ինչո՞ւ որովհետև նրանք Քրիստոսին չեն տեսել, ուստի և ոչինչ չեն գրել: Օրինակ, Մաթևոսի ավետարանի 27 գլխում ասված է, որ երբ Քրիստոսը շունչը փչեց, երկիրը շարժվեց, վանքերի և տների պատերը ճաքեցին, մեռելները հարութիւն առան և ի տես եկան իրենց հարազատներին:

Պատկերացնում ե՞ք, թե ինչ իրարանցում

կառաջանար... Թագավորները հարութիւն առնելով՝ պիտի պալատ գային և իրենց գահի վրա մեկ ուրիշին տեսնելով՝ անասելի վեճեր, պատերազմներ պիտի սկսեին: Խանդոտ ամուսինը տուն գալով՝ իր կնոջ նոր ամուսնու հետ տուր ու դմբոց պիտի սկսեր ու էլի բազմաթիվ միջադեպեր: Մինչդեռ բնագետ Պլինիոս ավագը իր «բնագիտութեան պատմութիւն» երկի մեջ գրի առնելով բնութեան անգամ աննշան տարերքները, այդ մասին ոչինչ չի գրել: Ինչո՞ւ... Չի տեսել, չի գրել:

Այսպիսով տեսանք, որ Քրիստոսից հուշարձաններ և ձեռագրեր չկան, պատմագետները նրա մասին ոչինչ չեն ասել: Ապա ինչպե՞ս է ստեղծվել Քրիստոսը:

Քրիստոսի ծննդյան վկայականը այսպես կոչված Նոր Կտակարանի՝ Մաթևոսի, Ղուկասի, Մարկոսի և Հովհաննու չորս ավետարաններն են:

«Հաստատ կարելի է ասել, — գրում է Յր. Էնգելսը, — որ Հիսուս Քրիստոսի գոյութիւնն ապացուցող ավետարանները գուրկ են պատմական ամենատարրական ճշմարտութիւնից: Նրանք Քրիստոսի պատմականութիւնը ոչ թե հաստատում, այլ ժխտում են»:

եկեք, հիմք ընդունենք էնգելսի այս հայտարարութիւնը, թերթենք ավետարանները և տեսնենք, թե ինչ են ասում նրանք Քրիստոսի մասին:

— Ո՞վ է եղել Քրիստոսի պապը, — այս հարցին ավետարանները տալիս են հակասական պատասխաններ: Ըստ ավետարաններից մեկի նրա պապի անունը Հակոբ է եղել, ըստ երկրորդի՝ Եսայ, իսկ ըստ երրորդի... Սակայն հարմա՞ր է արդյոք մեկ տառիկին ծանրաբեռնել բազում պապիկներով:

— Իսկ ո՞վ է եղել նրա հայրը, — ավետարաններից մեկը ասում է, որ ինքն աստվածն է նրա հայրը, մյուսը թե՛ սուրբ հոգին, երրորդը թե՛ այդ աստվածաշինարարութեան մեջ ինչ-ինչ մասնակցութիւն է ունեցել նաև Գաբրիել հրեշտակապետը, իսկ չորրորդը պնդում է, որ նրա հայրը հշուտն է լուսնին է եղել: Գուցե այս վերջին «հայրն» է պատճառը, որ բապտիստները իրենց համայնքներին ուղղած գաղտնի նամակի մեջ խորհուրդ են տալիս, որ «աթեիստների հետ վրձելիս պնդել, թե Հիսուսը պրոլետարական ծագում է ունեցել, որ նրա հայրը հշուտն է եղել, իսկ մայրը՝ արհեստավորի աղջիկ»:

— Իսկ ո՞ր քաղաքում է ծնվել Քրիս-

տոսը: — Նազարեթ քաղաքում, — պատասխանում են ավետարանները: Մինչդեռ ըստ աշխարհագրական տվյալների՝ Նազարեթ քաղաքը Քրիստոսի ծննդանը վերագրված ժամանակում դեռ գոյութիւն չի ունեցել:

Իսկ ո՞ր է պոխայում է ծնվել Քրիստոսը: — Հերովդես արքայի օրերին, — պատասխանում են ավետարանները: Մինչդեռ հրեական Հերովդես արքան ըստ պատմական տվյալների մեռել է Քրիստոսի ծննդից 16 տարի առաջ:

Եվ էլի բազմաթիվ հակասութիւններ թե կենսագրութեան և թե նրան վերագրված ուսմունքի մեջ:

Հարց է ծագում, ավետարանների այս հակասական տվյալների հիման վրա կարող է արդյո՞ք պատմագիտութիւնը վավերացնել Հիսուս Քրիստոսի պատմական անձնավորութիւն լինելու փաստը: Իհարկե, ոչ:

Վերոհիշյալ օբյեկտիվ փաստարկումները կարողաւոց հետո մարդիկ կարող են կարծել, որ ավետարանիչներն են եղել Քրիստոսի կենսագրութիւնը հշուտողները: Ոչ: Այն, ինչ գրված է ավետարաններում, իրենից ինքնուրույն ոչինչ չի ներկայացնում: Քրիստոսի առասպելը հշուտելիս ավետարանների հեղինակները օգտվել են հե-

թանոսական ժողովուրդների մեջ պաշտամունք դարձած առասպելաստեղծ բազմաթիվ «փրկիչների» կենսագրություններից:

Երբ Հին Արևելքի արևապաշտ, երկրագործ ժողովուրդների մոտ լայնածավալ ու հզոր պետություններ առաջացան, Արև աստվածը մեծարվեց երկրային թագավորի կերպարով, որպես երկնային ամենակարող թագավոր: Ճիշտ է, տարբեր ժողովուրդների մեջ Արև աստծուն տարբեր անուններ էին տալիս, սակայն բոլորի համար նա գերբնական էակ էր, որը ծնվում, տառապում, մեռնում և հարություն էր առնում: Արև աստծո ծերնդյան և հարության (զատկի) տոները, Հին Արևելքի երկրագործները տոնում էին հանդիսավորապես: Ծնունդը տոնվում էր ձմեռային արևկայության օրը, այսինքն դեկտեմբերի 25-ին կամ հունվարի 6-ին, երբ տեղի էր ունենում լուսնի առաջին լրումը, իսկ հարությունը-զատիկը՝ գարնան զարթոնքի օրերին:

Արև աստծո շուրջը հյուսվող առասպելներն ընդօրինակելով, Հնդկաստանի ժողովուրդները պատկերել են իրենց ծնվող, տառապող, մեռնող և հարություն առնող Բուդդա աստծուն, ասորա-բաբելոնական ժողովուրդները՝ Թամմուզին ու Մարդուկին,

պարսիկները՝ Միհրին, եգիպտացիները՝ Օզիրիսին, Սիրիան՝ Ադոնիսին, Հունաստանը՝ Դիոնիսին և այլն: Վերոհիշյալ «փրկիչ» աստվածները, բոլորն էլ ծնվել, տառապել, մեռել ու հարություն են առել:

Տառապող, տանջամահ եղած ու հարություն առած այս աստվածների մեջ կամազրկված ժողովուրդները որոնել են իրենց մխիթարանքը, ձգտել են երևակայական մի աշխարհի, ուր չլինեն տառապողներ:

Երբ ծագեց քրիստոնեական կրոնը, հենց այս աստվածների մասին եղած առասպելները հիմք ծառայեցին քրիստոնեական եկեղեցուն՝ Հիսուս Քրիստոսի առասպելը հյուսելու և այն իշխող դասակարգերի շահերին ծառայեցնելու համար:

Պարզ է ուրեմն, որ Հին Արևելքի ժողովուրդների Արև աստծո մասին ունեցած առասպելներից է, որ հյուսվել է առասպելը Քրիստոսի մասին:

Քրիստոսի ծննդյան տոնի օրերին քրիստոնյա եկեղեցականները առաջ են քաշում «բոլոր մարդիկ եղբայրներ են» լոզունգը և փրկուրը բերաններին համողում են, որ կապիտալիստն ու բանվորը, կալվածատերն ու գյուղացին եղբայրներ են: Վերջերս «Ջոն-տազ» կոչված արևմտագերմանական թեր-

Թում հրապարակվել է նկարագարդ մի հոգ-
ված, որտեղ պատկերվում է, թե ինչպես
ծննդյան տոնի օրերին շունն ու կատուն եղ-
բայրաբար ուտում են միևնույն փսխից:
Նկարի տակ գրված էր. «Շունն ու կա-
տուն խաղաղ եղբայրասիրությամբ, մի-
ևնույն ամանից վայելում են ծննդյան տոնի
սուրբ ճաշը»: Հետևությունը պարզ է, եթե
շունն ու կատուն խաղաղությամբ ուտում են
մի փսխից, մարդիկ առավել ևս պիտի ձրգ-
տեն եղբայրներ լինելու և հանուն Քրիստոսի
սիրելու մերձավորներին, թեկուզ և նրանք
շահագործողներ լինեն:

Դեռ շատ չի անցել այն տարիներից, երբ
գերմանական ֆաշիզմի գաղափարախոսնե-
րը Վատիկանի սուրբ հայրերի համաձայ-
նությամբ թե դպրոցական դասագրքերում և
թե մամուլի էջերում Ադուֆ Հիտլերին 20-րդ
դարի Քրիստոս հռչակեցին: Նրա «սրբա-
պատկերը» տպագրելով միլիոնավոր օրի-
նակներով՝ տարածեցին օկուպացված եր-
կրրներում և արտոնություններ խոստա-
ցան այն հավատացյալներին, որոնք Հիտ-
լերի ծննդյան օրերին ծնկաչոք կխոնարհ-
վեին մարդկային ցեղի այդ զազրելի թշնա-
մու առջև: Ֆաշիստների և Վատիկանի կող-
մից Հիտլերի քրիստոսացումը արդյոք չի՞

հիշեցնում Հռոմի կայսր Կալիկուլային, որը
իր ձին նստած հռոմեական սենատ մտնե-
լով, պահանջեց, որպեսզի իր սիրելի ձիուն
սենատոր ընտրեն: Այո, Կալիկուլան իր ձին
էր դնում քվերակության՝ սենատոր դարձ-
նելու համար, իսկ Վատիկանը Հիտլերին էր
մտցնում աղոթատուն որպես 20-րդ դարի
Քրիստոսի:

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական մեծ
ռևոլյուցիայի առաջնորդ, հանճարեղ Վ. Ի.
Լենինը ահա թե ինչ է գրել քրիստոնեական
եկեղեցու գաղափարախոսության առթիվ:
«Ոչ մի գրքույկով և ոչ մի քարոզով չի կա-
րելի պրոլետարիատին լուսավորել, եթե նը-
րան չլուսավորի իր սեփական կռիվն ընդ-
դեմ կապիտալիզմի մութ ուժերի: Երկրի
վրա դրախտ ստեղծելու համար ճնշված
դասակարգի մղած այդ իսկապես ռևոլյու-
ցիոն կռիվի միասնականությունն ավելի կա-
րևոր է մեզ համար, քան պրոլետարների
կարծիքների միասնականությունը՝ երկնային
դրախտի մասին»:

ՍՊԱՌԱՋԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐՅԱ- ՎԱԶԳԸ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ ՄԱՍՍԱՆԵՐԸ*)

Վ. Սապոիկով

Պատմությունը դեռ երբեք չի իմացել նյութական և մարդկային միջոցների այսպիսի վատնում: Միայն 1950 թվականի հուլիսի 1-ից մինչև 1959 թվականի հունիսի 30-ը ամերիկյան արդյունաբերողները Պենտագոնի ողորմածությամբ իրենց գրպաններն են դրել 228,400 միլիոն դոլլար: Այդպիսի միջոցներով կարելի էր տափաստանները վերածել ծաղկաստանների: Միայն մեկ ատոմային ավիակիրն այնքան արժեք, որքան 2.750 հազար տոննա ցորենը, մի ռեակտիվ ռմբակոծիչը՝ այնքան, որքան 100 հազար տոննա շաքարը, ռեակտիվ սարքով սուզանավը՝ այնքան, որքան 55 հազար տոննա միսը: Իսկ այդ նույն Ամերիկայում լայնորեն տարածված է աղքատությունը: Արհմիութե-

*) Սկիզբը աես «Ագիտատորի բոկնոստ»-ի 1960 թ. № 24-ամ:

նական «Լեյբորս էկոնոմիկ ռեվյու» ամսագիրը հաղորդել է, որ 1960 թվականի կեսերին ԱՄՆ-ում 7,5 միլիոն ամերիկյան քաղաքացի իր գոյությունը պահպանել է ողորմությունների հաշվին: Այս նույն ամսագիրը հաղորդել է, որ ամերիկացիների 20 տոկոսից ավելին, այսինքն ավելի քան 40 միլիոն մարդ, միջոցներ չունի ապրուստի անհրաժեշտ միջոցներ բավարարելու համար: Այս 40 միլիոնը, ընդգծում է ամսագիրը, «ապրում է կամ աղքատության եզրին, կամ աղքատության մեջ»:

Վերը մենք անդրադարձանք բնակարանային շինարարությանը՝ մարդկանց աշխատանքով ապահովված լինելու առումով: Բայց բնակարանային շինարարությունը ոչ միայն աշխատանք է նշանակում, այլ նաև կյանքի բարելավում՝ Ամերիկայի շատ հասարակ մարդկանց համար: «Նյու-Յորք ուորլդ տեղեգրամ էնդ սան» թերթը վերջերս տպել էր ականատեսի պատմածը երկնաքեր շենքերի և աղքատության քաղաքի հետնախորշերից մեկի մասին: «Յրանցիկոն և նրա 7 փոքր երեխաները, — հաղորդում է ականատեսը, — ծվարում են մի կեղտոտ, օղափոխումից զուրկ երկսենյականոց բնակարանում...»: «Բնակարանում վխտում

են առնետները: Այդ ամբողջ հինգ հարկանի շենքը իրենից ներկայացնում է մի իսկական աղբարկղ:

Եթե ԱՄՆ-ի ուղղակի ռազմական ծախսերից 40 միլիարդ դոլլարը տրամադրվի բնակչության պահանջմունքների բավարարմանը, ապա կարելի կլինի միաժամանակ կառուցել 1.320 հազար նոր շենք, 500 նոր հիվանդանոց, սարքավորել և պահել 2 հազար սպորտային հրապարակ, բացել 2 հազար նոր դպրոցներ, աշխատանք տալ 200 հազար ուսուցիչների, 10 միլիարդ դոլլարով իջեցնել բնակչությունից Գանձվող հարկերը:

Բերված փաստերը պերճախոս կերպով ասում են, որ ռազմական ծախսերը միջոցների գուր վատնում է, մարդկային և նյութական վիթխարի ռեսուրսները քամուն տալ է, առանց որևէ օգտակար արտադրանք ստեղծելու: Ուստի զինաթափումը աշխատավորների և ամենից առաջ ամբողջ բանվոր դասակարգի կյանքի մակարդակի բարձրացման ճիշտ ուղիներից մեկն է:

**ՀԱՐԿԵՐԸ ԿԼԱՆՈՒՄ ԵՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ
ՎԱՍՏԱԿԻ ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍԸ**

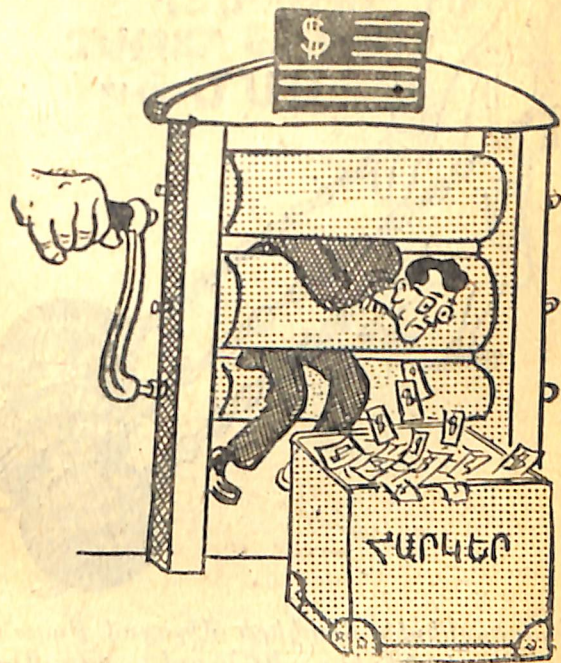
Տարեցտարի շարունակվում է սպառազինությունների մրցավազքը և բյուջեի ավելի

շատ մասը հավաքվում է մահվան զենք վաճառողների ձեռքը: Իսկ ԱՄՆ-ի կառավարությունը, որը ժողովրդի ստանդարտի վստահելի կոմիտեն է, ժլատություն չի անում ռազմական հատկացումների գործում: Անցյալ ֆինանսական տարում ռազմական հատկացումները կլանեցին ֆեդերալ բյուջեի 58,3 տոկոսը, իսկ պետական փոխառությունների ծախսերի հետ միասին, որոնք հիմնականում կապված են սպառազինությունների մրցավազքի հետ, երկրի բյուջեի ավելի քան 70 տոկոսը: Այո, և ինչու ժլատություն անել, չէ՞ որ հարկերի առյուծի բաժինը վճարում են աշխատավորները: 1958—1959 բյուջետային տարում հարկային մուտքը (առանց կորպորացիաների եկամտային հարկի), կազմում էր ԱՄՆ-ի պետական եկամուտների ընդհանուր գումարի 70 տոկոսը: Ռազմական կորպորացիաները ամեն տարի ավելի ու ավելի շատ միջոցներ են կլանում, և ԱՄՆ-ի կառավարությունը փնտրում է մոնոպոլիաների աճող ախորժակը բավարարելու համար աշխատավորների միջոցները ծծելու նոր ուղիներ: Վերջին ժամանակներս ամերիկյան կառավարությունը չհարկվող միլիարդավոր ծանապարհով ընդարձակում է հարկատուների շրջանակը: Դրա

հետևանքով եկամտահարկ վճարողների թիվը «Մեհեղին օֆ Ուոլ Սթրիտ» ամսագրի հաղորդագրությամբ արդեն 1955 թվականին հասել էր 57,8 միլիոն մարդու, 1940 թվականի 7,5 միլիոն մարդու դիմաց: Այժմ Ամերիկայում եկամտահարկ են գանձում նույնիսկ հաշմանդամներից և ծերերից: Աշխատավորների միջոցները կորզելու և ռազմական գանձարանը մտցնելու մյուս աղբյուրը անուղղակի հարկերն են, որոնցով հարկվում են տառաջիորեն բոլոր տեսակի սպառողական ապրանքները:

Ուղղակի և անուղղակի հարկերը կլանում են աշխատավորների վաստակի մոտ երրորդ մասը: Դա նշանակում է, որ յուրաքանչյուր երեք ամսից մեկ ամիսը բանվորը ստիպված է աշխատել հանուն թնդանոթային թագավորների հարստացման: «Կապիտալիստական երկրների հարկային բարդ մեխանիզմը, ասել է Ն. Ս. Խրուշչովը, մի հսկա պոմպի նման, միջոցները աշխատավոր մասսաների գրպանից վերամղում է մոնոպոլիաների լաջն գրպանը, որոնք հսկայական շահույթներ են դիզում հիմնականում հարկերի հաշվին բարձր գներով վճարվող ռազմական պատվերներից»:

Հարկային քալանը ԱՄՆ-ում

Ամերիկյան իմպերիալիստները ունենալով իրենց ձեռքին իշխանություն, մշակել և կիրառում են հարկային այնպիսի սխտեմ, որը լիակատար հնարավորություն է տալիս շա-

ՍՆՆԴԱՄՈՒՆԵՐՔՆԵՐԻ
ԵՎ ՏԱԳՈՒՍՏԻ
ՎՐԱ ԴՐԱԾ ՏԱՐԿԵՐԸ
ԱՄՆ-ՈՒՄ

Հագործողներին հարկերի միջոցով թալանել
աշխատավորներին: ԱՄՆ-ում գոյություն
ունեն ֆեդերալ կամ համապետական, նա-
հանգական, տեղական, քաղաքային և բազ-
մաթիվ այլ հարկեր: Միայն հացի վրա դրո-
ված է 157 տեսակ հարկ, կաթի վրա՝ 78 տե-

սակ, հագուստի վրա՝ 189 տեսակ: Հաշվում-
ները ցույց են տալիս, որ միջին ամերիկա-
ցին հարկերը վճարելու համար մոտ 5 ամիս
ձրիաբար աշխատում է: Հենց բուրժուական
տնտեսագետների հաշվումներով, ուղղակի և

անուղղակի հարկերի զանձման պատճառով
ամերիկյան միջին ընտանիքի եկամուտը
պակասում է 30 տոկոսով:

МАТЕРИАЛЫ ДЛЯ БЕСЕД

Победная поступь семилетки	2
Арш. Товмасян—Кто не работает, тот не ест	15

НА НАУЧНО-АТЕИСТИЧЕСКИЕ ТЕМЫ

А. Свасян—Легенда о Христе	27
----------------------------	----

НА МЕЖДУНАРОДНЫЕ ТЕМЫ

В. Сапрыков—Гонка вооружений и трудящиеся массы	38
---	----

Уголок наглядных материалов

Налоговый грабёж в США	43
------------------------	----

Խմբագիր՝ Վ. Խ. ԵՆՔԻՐԱՐՅԱՆ

Խմբագրության հասցեն—Երևան, Հիմ Կենտրոն, 11
հարկ, 60-րդ սենյակ, հեռախոս՝ 2—52—78:

ՆՈՐ ԳՐԵՆՐ

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռևոլյուցիան
և սովետական իշխանության հաղթանակը Հայաստա-
նում (փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու), գինը՝
1 ռ. 12 կոպ.:

Գ. Մ. Խաչատրյան, Ա. Լ. Հառուքյունյան— Սովե-
տահայ կուլտուրան սոցիալիզմի նվաճումն է, գինը՝
9 կոպ.:

Օ. Ա. Ռեուտով— Օրգանական սինթեզը և նրա հե-
ռանկարները, գինը՝ 16 կ.:

Ռուբեն Զարյան— Ազամյան— Արվեստը— գինը՝ 1
ռ. 18 կոպ.:

Отдел пропаганды и агитации

ЦК КП Армении

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

№ 1

1961 г.

ՎՋ 00903

Պատվեր 816

Տպաքանակ 9150

ՀՍՍՌ Կուլտուրայի մինիստրության պոլիգրաֆ ար-
գյունարհերության և հրատարակչության ներքին գլխավոր
վարչության II տպարան, Երևան, Կենտրոնական Մ Ֆ.

Գինը՝ 8 կոպ.